

Nootdorp – 18-12-2021

RS80 – Jaargang 2021 – 2022

Serie 42 – tocht 5 (415)

Parkoersbouwer: Ineke Gerritsjans

Afstand: 25 en 15 km

Startlocatie: S.V. Nootdorp, De Poort 8, 2631 PT Nootdorp

Openbaar Vervoer: Trein: Den Haag Ypenburg, bus 60 ri Nootdorp, Metro E tot station Nootdorp, RS pijlen tot start.

Auto: A12, Den Haag - Utrecht, afslag 5 Nootdorp, borden RS80

Sluitingstijd vanwege Corona vervroegd

Vanwege Corona is de sluitingstijd vervroegd naar 17.00 uur. De tijdsloten zijn daarom naar voren gehaald. Let er onderweg ook op dat u tijdig terug bent, bij voorkeur om 16.00 uur. Dan kunnen we nog even gezellig een drankje nemen en daarna naar huis.

Het is de eerste keer dat we met RS80 starten vanuit Nootdorp. Deze route is echt afwisselend te noemen. We starten in Nootdorp, daarna hebben we er voor gekozen door de parkjes te lopen. Niet door het centrum, maar juist door het park dat er net naast ligt. Dan kiezen we ervoor om over de Molenweg te lopen. Daar hebben we een grasdijkje gevonden dat goed beloopbaar is.

Nootdorp

Nootdorp wordt voor het eerst vermeld in 1281 en is gelegen tussen de veenrijke gebieden. Er werd turf gestoken, die vooral bestemd was voor Den Haag, maar ook voor Delft. In 1303 werd de eerste priester aangesteld. Het kerkdorp bestond bestuurlijk uit twee heerlijkheden: Nieuwveen en Hoogeveen.

Tot ver in de 18^e eeuw is Nootdorp een boerendorp gebleven. Na de 2^e WO is de gemeente gaan groeien en vormt nu samen met Pijnacker de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

Ypenburg

We lopen daarna door Ypenburg, ook al weer een tijdje niet geweest. Ypenburg is een wijk in Den Haag. Ypenburg was een vliegveld tot 1992 en is geworden tot een nieuwe Vinexwijk voor 30.000 inwoners. In 2002 kwam Ypenburg door een gemeentelijke herindeling bij Den Haag ten koste van Rijswijk, Pijnacker en Nootdorp.

We lopen nog langs de voormalige verkeerstoren van vliegveld Ypenburg en gaan door een waterrijk stukje van de wijk.

Het Rieten Dak

De route gaat langs het hertenkamp van Delft naar de horecarust bij Het Rieten Dak. Altijd een heerlijke plek om te zitten met mooi uitzicht over de Nootdorpse plassen.

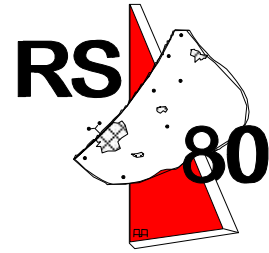
De 15 km-route gaat daarna over een pad dat tussen de Nootdorpse plassen en een watertje in ligt. Dit vind ik altijd mooi om over uit te kijken.

In 1892 werd de molen buiten gebruik gesteld. In 1936 werd besloten om de inmiddels vervallen molen als theeschenkerij in te richten: Het Zinken Dak. Later kwam er een rieten dak op de molen en veranderde de naam mee.

Daarna gaat de 25 km-route door het Delftse Hout natuurlijk weer net even anders dan we gewend zijn Delftse Hout is een recreatiegebied met o.a. een hertenkamp, een kinderboerderij met waterspeelplaats, een strand en een camping.

Hofje van Pauw

Dan gaan we Delft in over Aan het Verlaat langs de Sluis Tweemolentjesvaart. We lopen over het paadje langs het water. We gaan over de Nieuwe Plantagebrug en door het Hofje

van Pauw. Je waant je direct in een andere sfeer als je door het poortgebouw heen bent. Het is een van de vier overgebleven hofjes in de stad Delft. Het hofje werd in 1707 gebouwd, op verzoek van het testament van Elisabeth Pauw. Het hofje was bedoeld voor arme of behoeftige personen of families. Het hofje bestaat uit acht huisjes, vier op een rij aan de oostzijde en vier op een rij aan de westzijde met een plein met waterpomp ertussen.

Molen de Roos

We lopen verder door de straten van het centrum van Delft en komen de mooie grachten tegen van Delft. Dan komen we ineens uit op de Phoenixstraat en hebben een fantastisch uitzicht op Molen de Roos. De Roos dateert uit 1352 onder de naam Gasthuismolen. In 1679 werd de molen gebouwd op een rondeel, dat deel uitmaakte van de verdedigingswerken in de stadsmuur. Rond 1760 kreeg hij zijn huidige vorm met de zeskantige onderbouw en ronde bovenbouw. Het woonhuis werd in een halve cirkel rond de molen gebouwd. De Roos werd als maalderij gebruikt voor meel voor de bakkers en burgers, gerst voor de bierbrouwers en veevoer voor de boeren.

Het gezicht op de Phoenixstraat is totaal veranderd doordat de trein nu ondergronds door dit gedeelte van Delft gaat.

Bagijnetoren

Vlak nadat we de molen mochten bewonderen komen we langs de Bagijnetoren. Erg karakteristiek om te zien.

De Bagijnetoren was onderdeel van de versterking van de stadsmuren van Delft. De stad Delft kreeg op 15 april 1246 stadsrechten en daarmee ook het recht om een muur rondom de stad te bouwen. De Bagijnetoren is een latere toevoeging aan de verdedigingswerken die waarschijnlijk rond het jaar 1500 is gebouwd. We lopen dan verder langs de Phoenixstraat tot iets voor het Prinsenhof. We hebben gekozen om niet door de poort maar via een straatje eerder af te slaan. Daarna gaan we RA en lopen langs de tuin van het Prinsenhof en gaan LA over het Sint Agathaplein. Vanuit het Sint Agathaplein kun je de tuin in lopen om eens naar het beeld van Willem de Zwijger en de Delftsblauwe bank te bewonderen. Daarna lopen we langs het Prinsenhof en gaan door de poort naar de Oude Kerk. Vanaf het Agathaplein zijn prachtige foto's te nemen waar zowel het Prinsenhof als de Oude Kerk op staan.

Het Prinsenhof

De bouw en bewoningsgeschiedenis van het Prinsenhof gaat terug tot 1400. In 1403 kreeg het de status van nonnenklooster. Het klooster werd vernoemd naar Agatha.

Het Agathaklooster groeide voorspoedig in de 15^e eeuw. In 1566 brak de beeldenstorm uit, waarbij hervormingsgezinden zich met geweld keerden tegen de rijkdom van kerken en kloosters. Dit klooster bleef gespaard. Willem van Oranje, inmiddels leider van de Opstand, komt in Delft te wonen omdat de stad een veilige ommuurde plek is. Zijn woon- en slaapverblijf bevindt zich op de verdieping, op de hoek waar hij uitkijkt op de Oude Kerk. In 1584 is Willem van Oranje op de trap doodgeschoten. De kogelgaten in de muur zijn nog altijd te zien.

Oude Kerk

De Oude kerk wordt ook wel de Oude Jan of Scheve Jan genoemd en is een van de twee grote oude kerken. De Oude Kerk dateert uit 1246 en is de oudste kerk van Delft. Tussen 1325 en 1350 werd voor de kerk een 75 meter hoge toren gebouwd in Vlaamse stijl met een gemetselde spits en vier hoektorentjes.

In de zwaar geconstrueerde eiken klokkenstoel, uit de 16^e of 17^e eeuw, hangen twee bijzondere klokken: De Trinitasklok uit 1570, die vaak Bourdon wordt genoemd, en de Laudateklok uit 1719.

De Trinitasklok is de belangrijkste van deze twee. Deze klok weegt bijna 9000 kilo en heeft een diameter van ca. 2,3 meter. De Trinitasklok is de grootste historische klok van Nederland en wordt alleen geluid bij bijzondere gebeurtenissen, zoals de bijzetting van een lid van het Koninklijk Huis. De klok is wel iedere dag te horen als een hamer die halve en hele uren slaat.

Ik vind het dan altijd leuk om door de poortjes van deze kerk te lopen. Maar het is niet noodzakelijk. Na rond de Oude Kerk te zijn gelopen gaan we naar Rechts langs een gracht in de richting van het Stadhuis van Delft.

Stadhuis van Delft

De eerste bouw dateert van 1200. Het gebouw overleefde de grote stadsbrand van 1536, maar brandde in 1668 af. Daarna werd het naar ontwerp van Hendrick de Keyser in 1618 – 1620 herbouwd rondom het oudste gebouw dat Delft tegenwoordig nog heeft: een belfort genaamd het Oude Steen. In de loop van de tijd werd het stadhuis aangepast. Het stadhuis is een voorbeeld van de Hollandse renaissancestijl.

In het stadhuis (in het gedeelte van Het Steen) bevindt zich de oude martelkamer en gevangenis van Delft. Het stadhuis van Delft is gelegen aan de Markt. We lopen van de ene kant van de Markt naar de andere zijde in de richting van de Nieuwe Kerk.

De Nieuwe Kerk

Over de Nieuwe Kerk is veel historie te vinden. We zullen er daarom maar een paar punten uit halen. Deze kerk was na de Oude Kerk de tweede kerk van Delft en werd de Nieuwe Kerk genoemd. In de zomer van 1381 werd begonnen met de bouw van een rietgedekte nieuwe houten kerk. Aan de oostzijde werden drie altaren op rij geplaatst. Twee jaar later werd begonnen met de bouw van de stenen basiliek om de houten kerk heen.

In 1536 raakte de kerk door de Delftse stadsbrand zwaar beschadigd.

Tijdens de invoering van de 16^e eeuw viel de Nieuwe Kerk toe aan de gereformeerden. Het katholieke interieur en de deels zeer kostbare altaren, kerkbanken en biechtplaatsen werden tijdens de beeldenstorm verwoest.

De Nieuwe Kerk werd uitgekozen als rustplaats voor Van Oranje. Daar is Willem van Oranje bijgezet. Daarna heeft men een praalgraf, dat in 1623 gereed was, boven zijn graf doen verrijzen. Ontwerp en uitvoering waren in handen van befaamde architect en beeldhouwer Hendrick de Keyser. Na Willem van Oranje zijn nog 45 leden van het Huis van Oranje en het Huis van Oranje-Nassau in de grafkelder van Oranje Nassau bijgezet. De grafkelder is daartoe flink uitgebreid en bestaat uit een kleine kelder en een grote kelder. Prins Claus (2002), Prinses Juliana (2004) en Prins Bernhard (2004) zijn hier als laatsten bijgezet.

We lopen rond de Nieuwe Kerk en gaan over het Vrouwenregt naar een poortje waar we doorheen lopen en ineens zijn we in de binnentuinen van de woningen en gaan over de Beestenmarkt. Een plein waar studenten graag op een terras zitten. Wij gaan door en komen op de Molslaan, ook een oud stukje Delft, we gaan langs de gracht. Dan steken we door naar de Oranje Plantage en gaan dan over een pad langs het Rijn-Schiekanaal.

Oostpoort

Vervolgens gaan we door de Oostpoort. De Oostpoort is de enige van de oorspronkelijk acht stadspoorten die overgebleven is van de stad Delft. De oorspronkelijke stadspoorten moesten in 1359 worden afgebroken als straf omdat Delft een oorlog tegen hertog Albrecht van Beieren had verloren. Hierna werd de Oostpoort, net als de andere stadspoorten, direct herbouwd. In 1519 werd de Oostpoort verhoogd. Toen Willem van Oranje in 1572 in Delft kwam wonen werd de hele vesting verstevigd.

Rond 1840 werden de andere Delftse stadspoorten afgebroken, alleen de Oostpoort mocht blijven staan, omdat die in de uithoek van de stad niet in de weg stond. Een klein stukje vestingmuur aan de aan de noordkant en een beeld van een bewaker boven de poort doet eraan herinneren dat de poort er ooit stond om Delft te beschermen.

De Oostpoort bestaat uit een landpoort en een waterpoort die met elkaar zijn verbonden door resten van een stadsmuur, dit alles is in 1964 gerestaureerd. De naastgelegen Oostpoortbrug dateert uit 1514 en is net als de poort zelf ook een rijksmonument.

Daarna gaat we langs het Rijn-Schiekanaal, RA over een paadje langs de Bieslandsekade. We gaan door de natuur achter Ikea langs, pakken daar een paadje over een aarden wal.

Dan lopen we over een houtsnipperpad, gaan over een paadje door een weiland en gaan naar de Horecarust bij De Schaapskooi.

Daarna lopen we weer door het Delftse Hout en gaan langs de Dobbeplass. Vervolgens lopen we door een nieuw stukje natuur tussen Pijnacker en Delft en gaat naar de finish bij SV Nootdorp.

Terugblik Wassenaar

Met een record aantal wandelaars gingen we zaterdag van start vanuit de sportkantine van Blauw Zwart in Wassenaar. Een record in coronatijd welteverstaan want in normale tijden is Wassenaar ook een populaire tocht met soms wel 600 wandelaars maar ja, we mochten blij zijn dat het dit keer met de nodige Corona beperkingen mocht.

Bij binnenkomst werd Corona-app gechecked en kreeg men een blauw bandje waarmee iedereen zonder problemen van de horeca onderweg gebruik kon maken, en de wandelaars konden van start. De complimenten waren weer niet van de lucht, de route die Auke had uitgezet werd zeer gewaardeerd. Daar doen we het voor. Het was een gezellig drukke dag met mooi wandelweer en met het aantal van 351 wandelaar mogen we zeer tevreden zijn.

Volgende wandeltocht – Scheveningen 8 januari 2022

De route vanuit Scheveningen is weer een andere dan andere jaren. We gaan door het oude gedeelte van Scheveningen en over de boulevard. We gaan zoals dat vroeger gewoon was bij de eerste tocht in januari het strand op en kunnen als het waait even uitwaaien, we lopen wel in noordelijke richting, dus heb je al snel wind mee.

Vervolgens gaan we een langs de rand van Meijendel, door Klein Zwitserland en de groene parken. Daarna gaan we samen met de 15 km door het Centrum van Den Haag. Een historisch stukje Den Haag. We lopen over het Lange Voorhout en gaan door de poorten van de 2^e Kamer (als ze tenminste nog open zijn). We brengen een bezoekje aan de achtertuin van paleis Noordeinde. We gaan langs de Singel en het Verversingskanaal weer terug naar de start bij SVV Scheveningen.

Informatie over start- en horecarusten

U heeft bij de sportkantine en beide horecarusten een Coronapas nodig, ook is het nodig 1,5 m afstand te houden. Wilt u als u niet tot 1 huishouden behoort 1,5 m afstand houden en de stoelen niet verschuiven. Staat u op en gaat u naar de toilet? Doe dan even een mondkapje op.

Informatie voor de individuele wandelaar

De start is gesloten, Het Rieten Dak en De Schaapskooi zijn open van 9.30 tot 17.00 uur. Is de Schaapskooi gesloten? Loop dan even door naar de kinderboerderij.

Calamiteiten

Indien u tijdens de wandeling hulp nodig mocht hebben dan is het startbureau tot 16.00 uur bereikbaar onder nummer 06 1251 5917. In noodsituaties bel 112.

Aansprakelijkheid

Deelname aan de door RS 80 georganiseerde wandeltochten geschiedt op eigen risico. Het bestuur noch de bestuursleden kunnen aansprakelijk worden gesteld voor het overkomen of veroorzaken van ongevallen, evenmin voor beschadiging of vermissing van eigendommen. Indien voor een deelnemer medische en/of ambulancehulp moet worden ingeroepen, zijn de daaraan verbonden kosten voor rekening van de betrokkene.